

היינט 10 זייטען

צדעה

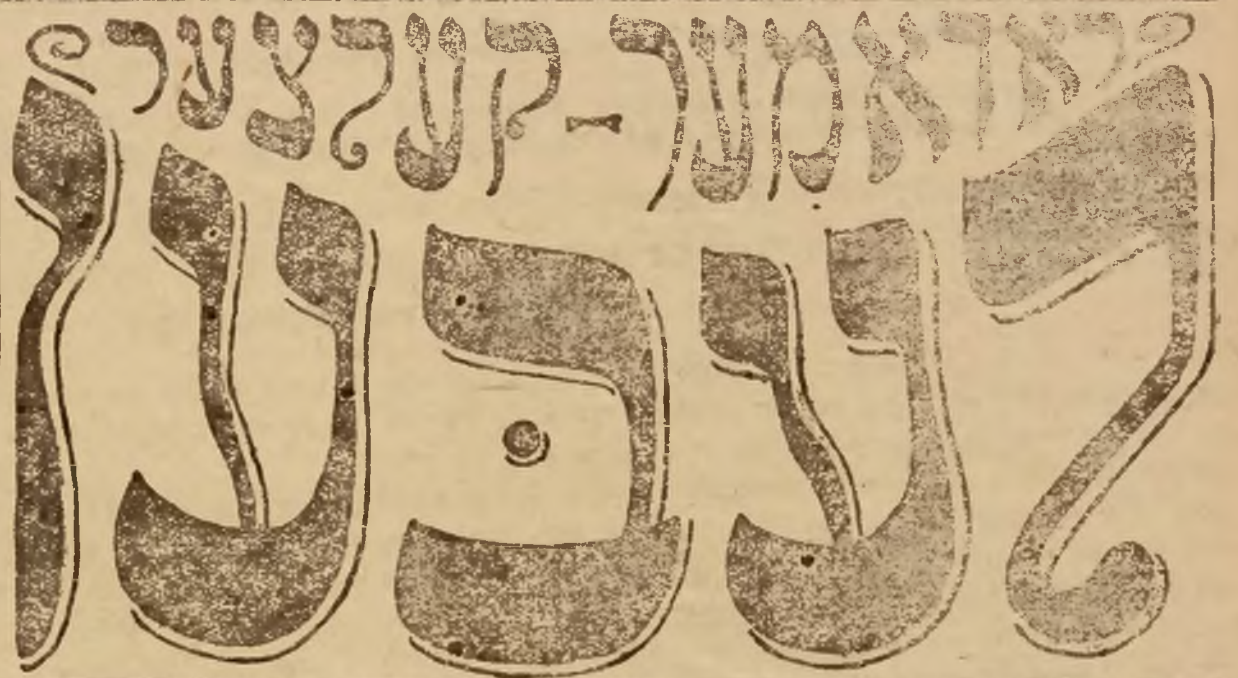
פון רעדאקטער-קעלצער לעבן

Redakcja i Administracja „Radomer Kielcer Leben“ Radom, Szwarlikowska 20.

Oddział w Kielcach.

אנאנסען פרייזן

זיין קלימטער שורה: פאר'ן טעקסט 20 גר. אין 40 גר. נאכ'ן 18 גר. די ערשטע און לעצטע זייט ענטהאלטן 8 שטעלען אין טעקסט 4 גר.

29-go kwietnia 1927 r. רבאם פרייטען 10טן היינט פאר'ן אינהאלט פון טעקסט אין די אנאנסען אין די יעדעגאנגע ניטש פעראנטווארטליך

צו דער פערלאנגונג פון אונזער ליבע זון עובדיה מיט פרי' חיה'לע וויסמאן הינט איך א הערצליכען מול-טוב, זאל גאט געבען איך זאל דערלעבען פון איך טייל נחת. מוטער גיטל באנקער.

H. WAJSMANÓWNA W. BANKIER Radom ZARĘCZENI 24 kwietnia.

צו דער פערלאנגונג פון אונזער ליבע טאכטער חיה'לע מיט הי' עובדיה באנקער הינטען מיר אז זייער צוזאמנעמער זאל געשלאסען ווערן אויך אליגענע גליקליכע יארהען. ע'טערען: בנימין וויסמאן עט פרוי.

צו דער פערלאנגונג פון אונזער ברידער עובדיה באנקער מיט פרי' חיה'לע וויסמאן, הינטען מיר דאס יונגען פארל א גליקליכע צוקונפט און אונזער ליבע מוטער זאל דערלעבען פון זי טייל נחת. פסח עט פרוי רוטשע צווייגשפארן.

צו דער פערלאנגונג פון אונזער שוועסטער-טאכטער חיה'לע וויסמאן מיט הי' עובדיה באנקער הינטען מיר, אז זייער נייער לעבענס-העג זאל בליהען אזוי הי יונגע בליטלעך אין פרייהייט-צייט. משה זילבערמאן און פרוי.

ברכה גיל וועג און מוככים את אהבתו חיה'לע וויסמאן פארשיה עט מר עובדיה באנקער זאל רגוא שצדקס הראשון הזה על גופן החיים יוליד אתכם לתורה נגדולה אחד ועיני הורכים רואות. אלימ'ך וויסמאן ורעייתו חיה ביילה.

צו דער פערלאנגונג פון אונזער שוועסטער-טאכטער חיה'לע וויסמאן מיט הי' עובדיה באנקער הינטען מיר טייער גליק און חייגע צופרידענהייט, זאל זייער לעבענס-העג זיין איבער בעלויכטען הי די שטערן אין הימעל. משה וועלף עט פרוי און קינדער.

צו דער פערלאנגונג פון אונזער שוועסטער-טאכטער חיה'לע וויסמאן מיט הי' עובדיה באנקער הינטען מיר א גליקליכע צוקונפט און א אנגענומענע עכטע אין זייער נייעם לעבענס-העג. יאסיל אונד פעריל האניגשטיין קוויקא עטיל פליכטענטרייך.

צו דער פערלאנגונג פון אונזער ברידער עובדיה מיט פרי' חיה'לע וויסמאן הינטען מיר זאל זייער נייער לעבענס-העג זיין בעלויכטען מיט שטראלען פון א גליקליכע צוקונפט. יאסעל באנקער עט פרוי און קינדער.

צו דער חתונה פון אונזער חבר אונד פריינד אברהם קארמאן מיט פרי' יהודית בלאטמאן אין קאנאדא, וואס איז פארגעקומען אין 10-טען אפריל 1927 הינטען מיר א גליקליכע צוקונפט און אייביקע צופרידענהייט. פנחס בירענבוים, חנדע פוקסמאן, יוסף און מאיר זילבערשפיץ, לי'בל פאמערזאנץ, אפרים העפטארשיק, אברהם גאלדבערג, רוטמאן, שמואל קאפלער, מענדיל ווייזער אונד פרוי.

רחל האכמאן אברהם פראמניצקי קאנסק. פערלאנגונג פון אונזער ליבע טאכטער רחל מיט הי' א. פראמניצקי פון קאנסק, הינטען מיר מול-טוב, אז זייער בונד זאל עייג דויערן מיט גליק אין צופרידענהייט. בנימין און מאשיל האכמאן.

8 קל. הומאניסטישע קאטרוקאציע גימנאזיע פון דער געזעלשאפט פאר בילדונג - פארשפרייטונג ווילנע, פילטודסקי גאס 13. מיט רעכט פון רעגירונגס גימנאזיעס האט באקומען העכערע רעכט לויט וועלכע די שילער וועלען דארפען אפגעבען א העלפט פון מאטריע עקזאמענס.

א הארציגען מול-טוב הינט איך מיין געליבט אייניקעל רחל מיט הי' א. פראמניצקי פון קאנסק, זייער לעבענס-העג זאל זייערן מיט גליק אין צופרידענהייט. אליעזר ראדאמסקי. מול-טוב און אייביגע צופרידענהייט הינטען מיר די פערלאנגט רחל האכמאן מיט א. פראמניצקי זאל זייער נייער לעבענס-העג זיין בעלויכטען מיט שטראלען פון א גליקליכע צוקונפט. פסטער, מיטע אין קוין אביגדור, גאלדע און יאסעלע האכמאן.

ערב די וואהלען צום נייעם שטאדט-ראט.

פאר וואס הערשט אזא גלייכגילטיגקייט און אפאטיע ביי די יודישע וועהלער צו די יעצטיגע וואהלען פון שטאדט-ראט? — וואס איז בערעכטיגטער, צי ארויסווייזן מעהר אינטערעס צו די וואהלען, אדער צובלייבען גלייכגילטיג און פאסיוו?

טירט גאר און או מען דארף קומען אין שטאדט-ראט איהם פערטיידיגען און צו אויסקעמפפן פאר איהם רעכט. עס מוז אויף להבא צו די קומענדיגע וואה- לען גענומען זייערען אין זכרון אריין. אז די נייע ראטמענער מוזען זיין מוסי- גע, מיט א שטארקען ווילען, מיט דער גרעסטער מאס סעראנאמאדאטליכקייט און איבערגעגעבענהייט פאר'ן יודישען כ"ל. פאר וועמען מען טאר נישט שפארען קיין מיה און צייט, נישט ווי עס איז געווען דער פאל מיט א טהייל פון די ביז-איצטיגע ראטמענער, וועלכער איז נישט געקומען א יף דער גרעסטער העלפט זיצונגען פון שטאדט-ראט און ווען נישט די יעצטיגע וואהלען, וואלסטען זיי אינגאנצען פערגעסען, אז זיי זענען א מאהל ראטמענער געווען. דאס דארף געדענקען יעדער וועה- לער, קיין אפאטיע אבער טאר נישט הערשען. יעדער איינער יודישער וועה- לער ברויך געהן צו די וואהלען און זיין פעראינטערעסירט. אז זיין וואהל- שטימ זאל נישט פערלוירען געהן.

הערשענדע אפאטיע איז אויסגעהאלטען און דארף אזוי ווייטער אנהאלטען. דאס זענען מיר נישט אויסען. מיר האבען נאך אנגעוויזען אויף די געשאפענע אומשטענדען, וואס האבען ארויסגערו- פען אזא שטימונג. האבענדיג דערביי די כונה אויפמערקזאם צו מאכען די נייע געוועהלטע ראטמענער, דאס מיטן מאמענט ווען זיי בעקומען מאנדאטען נעמען זיי אויף זיך גלייכצייטיג התחיי- בות'ען און פליכטען לגבי זייערע וועה- לער, וועמען מען דארף נישט אויסנוצען נישט בלויז אין א שעת הכושר, ווען מען נויטיגט זיך אין זיין שטימ-צעטיל. נאך שטענדיג און דורך דער גאנצער צייט ווי מ'איז פערטרעטען אין שטאדט- ראט אלס זיין שלוח צבור, צו האבען דעם וועהלער פאר די אויגען, רעכענ- דיג זיך מיט איהם צו יעדער צייט און אין יעדען מאמענט. ס'איז די גרעסטע אומרעכט צו וועלען בלויז אבקומען די וואהלען, אפפטרען וואס גיכער דעם טאראראם און דערנאך פיהלענדיג זיך פעכט אויפ'ן בענקיל צו ערלויבען זיך צו אייגנארירען דעם וועהלער, נישט וויסענדיג אפילו, צי אזעלכער עקזיס-

און ער ווערט דאן אפאטיש געשטימט און פערלירט יעדען אינטערעס צו אלעם. און צוריקגעשמיטעט, לאמיר זיך נישט נארען, וויפיל בעריכטען האבען ביז היינט די יודישע ראטמענער אבגעגעבען פאר די וועהלער פון זייער טהעטיג- קייט אין שטאדט-ראט? צי האבען די יודישע ראטמענער — מיט'ן אויסנאהם פון אייניגע — זיך געטראפען מיט זיי- ערע וועהלער פנים אל פנים אויף מי- טינגען און זיי דערצהאלט פון זייער ארבייט און גלייכצייטיג אויסגעהערט די וואונשען און פערלאנגען פון די האס האבען זיי געשיקט און בעפול- מעכטיגט צום רעדען אין זייער נאמען יא, מען ווענדעט זיך צום וועהלער נאך דאן, ווען מען נויטיגט זיך אין זיין וואהל-צעטיל. דאמאלס ווען מ'וויל ווי- דער דורך איהם געוועהלט ווערען בע- ווייזט מען זיך צו איהם מיט גרייטע אויסגעפארטיגטע זאכען, נישט מעהר ער זאל אקצעפטירען און אבגעבען זיין שטימ. היינט וואס איז דער ווינדער פון דער הערשענדער אפאטיע? אויב ראטמענער קענן זייערע וועלער נור סוף איין שטאדט-ראט ביז דעם צווייטען און דורך דער צווישען-צייט איז פאר זיי אינדיפערענט, צי זיי עקזיסטירען, אדער נישט, טא וואס זשע איז דער חידוש, וואס דער אינטערעס צו די וואהלען איז אזוי קליין און לאזט זיך אזוי זעל- טען פיהלען?

צו די וואהלען פון שטאדט-ראט איז געבליבען א גאנץ קליינע צייט, בס"ה 10 טעג און אומעטום, איבעראל יאזא מען געהט לאזט זיך מערקען א מאדנע אפאטיע, ווי דער גאנצער וואהל-פיהער ייאלט מיט איינמאהל פערגלייווערט גע- הארען. ס'מאכט דעם איינדרוק, ווי צו די וואהלען וואלט מינימום געהען נאך מאנאטען לאנג און נישט קיין פראגע פון געזעהלטע טעג. מיט וואס ער- קלערט זיך די דאזיגע אונפערשטענד- ליכע אפאטיע? וואס איז די סבה, וואס דער גאנצער געוועהלטער אינטע- רעס צו די וואהלען איז מיט אמאל אזוי אויסגעלאשען געווארען? ווער איז שול- דיג אין בעשאפען די לאגע פון גלייכ- גילטיגקייט, יאזש און פערגלייווערט- קייט? כדי צו ענטפערען אויף אט די אלע אויבענגעשטעלטע פראגען דארף מען זיך לאנג נישט צו חקרענען און פי- לאזאפירען, כדי צו דערגעהן די גרונד- אורזאך פון דער געשאפענער אפאטי- שער לאגע, איז גענוג בלויז אנצווויי- זען דערויף, וואס די ביזאהעריגע יו- דישע רעפערענטאנץ איז שטאדט-ראט האט כמעט ווי גארנישט געגעבען די יודישע וועהלער, וועלכע זיי האבען געשיקט אהין צו פערטיידיגען זייערע אינטערעסען. דאס איז א פאקט, אמת א טרויריגער, אבער אזוי איז עס אין דער היינטיגקייט. דעם וועהלער איז איינגעאל און קיין שום נפקא מינה צו- וויסען, צוליב וועלכע סבות די יודישע ראטמענער האבען אזוי וועניג, אין משך פון זייער קאדענץ, געלייסטעט לטובת זיינע אינטערעסען און בעדערפענישען. ביי איהם גילט דער לעצטער סך הכל, די לעצטע שורה, און דער ס"ה מוז מען מודה זיין, איז טאקי נישט קיין פויגעלדיגער, מעגליך, אז די יודישע ראטמענער האבען טיילווייז פערנאכלע- סיגט זייערע אויפגאבען, מעגליך איז אויך, אז זיי זענען אפשר נישט אימ- שטאנד געווען מעהר אויפצוטהען, עס איז אפיין מעגליך, פאר דער וועהלער- מאסע איז דאס אבער א קנאפער אי- בערצייגענדיגער ארגומענט. דער וועה- לער פאדערט מעשים און אויב ער האט דאס נישט הערט ער ענטוישט און לאזט זיך פער'שכור'ען פון פעסימיסטי- שע שטימונגען און יאזשיגע געפיהלען

די הלואה און דער שטייער-סיסטעם.

איהם נישט פערלאנגען מעהר, וויפיל ער קען געבען אדער וויפיל ער מ'ער- דינט אונזער שטייער סיסטעם איז אזוי איינגעארדענט, אז מ'וואוינרט פשוט די עקאנאמיש-שוואכסטע טיילען פון דער בעפעלקערונג, ווייל מ'פאדערט פון שטייער צאלער ער זאל בעצאלען דאס, וואס ער פערדינט נישט, וואס ער פערמאגט נישט.

דער ערשטער שריט וואס דארף גע- מאכט ווערען אין שייכות מיט דער הלואה איז צו סטאביליזירען די האלו- טע. מ'טאר זיך אבער דערמיט נישט בע- נוגענען, מ'מוז זיך ערנסט פערנעמען מיט א צווייטער ערנסטער פראבלעם, דאס איז: א רעוויזיע פון דעם שטייער- סיסטעם. אויף דעם געביט האבען זיך איינגעווארצעלט אומגעהייערע אנאמאל- יעס. צאלען שטייער איז א חוב, יעדער איינזאמלער פון א לאנד איז מחויב א געוויסען טייל פון זיין פערדינסט צו צאלען פאר די אלגעמיינע צוועקען. דא מוזען אבער אפגעהיט ווערען צוויי וויכטיגע בעדינגונגען: דער ערש- טער תנאי איז, אז יעדער בירגער זאל האבען די מעגליכקייט צו ענטיסען פון אלע רעכט; און, צווייטענס, מ'זאל פון

מיר וועלען אין יעצטיגען מאמענט שוין נישט רעדען פון די גרויסע „דערגרייכונגען“ פון אונזרע יודישע ראטמענער ביים אננעמען יודישע אר- בייטער צו דער קאנאליזאציע וועגען אריינצופיהרען אין מאגניכטראט א גרע- סערע צאל יודישע בעאמטע, אדער וועגען אנדערע בערעכטיגטע הנהות פאר דער יודישער בעפעלקערונג אבער על כל פנים צו שטעהן אין א אפטען קאנטאקט מיט די וועהלער, אט דעם עלעמענטארען פרינציפ האבען דאך די יודישע ראטמענער געברויכט אב- היטען, בעווייזענדיג דערמיט, אז מ'ברויך זיך רעכנען מיט'ן וועהלער, וועלכער גיעט דעם מאנדאט אויף א צייט און אויף א תנאי...

מיר בערעכטיגען נישט און מיר מיינען נישט צו זאגען, אז די יעצטיגע

די עפענטליכקייט הייס שוין ווע

וי אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

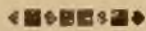
די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

די אומצולגע פאלען ווען געטען מאכען הובות כדי נישט צו דערלאזען. אז דער קאמפאניק זאל ביי זיי צונעמען דעם טיש מיט די פאר בענקלעך אפילו אין דער איצטיגער צייט בעת עס הערשט א שטיקעל אויפאלעבונג אין האנדעל, טאר מען זיך נישט נארען אין דער אמתיער לאגע פונם שטייער צעהלער.

דעפ ד"ר י. ראזענבלאט.

צו אייד ה"ה דאקטוירים!

זעהר אפט ווענדעט מען זיך צו אונז אין רעדאקציע מיט שריפטליכע און מינדליכע אנקלאגען געגען היגע דאקטוירים און מען פערלאנגט און מען פארדערט פון אונז עפענטליך ארויסצוטרעטען געגען דעם, אדער יענעם דאקטאר פאר זיין נישט קארעקטער האנדלונג בנוגע זיינע ארימע פאציענטן. מיר האבען זיך א לענגערע צייט אבער דערפון אפגעהאלטען, מיינענדיג אין תחילת, אז ס'האנדעלט זיך וועגען א זעלטענע און אייגענעם פאל, צוליב וואס עס לוינט נישט אויפצוהויבען א פאלעמיק און מאכען דערפון א דיסקוסיע מאטעריאל אין אונזער צייטונג. ווען אבער אזעלכע פאלען זענען שוין באלד געווארען א טעגליכע ערשיינונג אין אין אונזער רעדאקציע מעלדען זיך גאנץ אפט פערזאנען פון ארימע שטאנד מיט דער טענה, אז דאקטוירים, וועלכע ווערען גערופען צו זייערע קראנקע פאמיליעס באדערען פאר זייער ווייזט שחר טרחה וואס מען מוז געהן צונויפנעמען ביי שכנים, נישט רעכענדיג זיך מיטן ארימען אין עלענדן מצב פון פאציענט, וועלכער פערמאגט צומאלט נישט אויכצוקויפען די רפואה אין אפטייק. מוז שוין וועגען דעם גערעדט ווערן. אזעלכע פאלען, וואס זורען זיך איבער אפט קאנען מעהר נישט פער-

X.

ס פ י ר ה ...

דער יוד, וועלכער האט א באנצען האלב יאהר אומגעווארען אפגעווארט אויף דעם פסח, אויף דעם יום טוב פון פרייהייט, ווען ער זאל קאנען אויס-גלייכען זיין אויסגעקרימטען רוקען. — מוז שוין שוין אויף דעם צווייטן צויענד פון פסח היידער דערשפירען אויף זיך דעם שווערען וואלדען פון ספירה, און א טיפער סוד ליגט פערבארגען אין דעם פעהרעליטעניש—צוואמענהאנג. דוכט זיך, אז איצט האט דער יוד פון גאנצן יאהר דוקא געדארפט האבען פרייהייט, האבען שמחות, ארבייטען אביסעל מיט פרישע פריילינגס-לופט. — און דאך זעהן מיר, ווי כמעט אויף צו להכעים, וועט דער יוד תיכף נאכ'ן ערשטען טאג פון י"ט אריינגעצויגען אין א נייע תקופה פון גורות, פון גורות, פון נישט טארען דאס יענץ א. א. ה.

דער יוד, וועלכער האט א באנצען האלב יאהר אומגעווארען אפגעווארט אויף דעם פסח, אויף דעם יום טוב פון פרייהייט, ווען ער זאל קאנען אויס-גלייכען זיין אויסגעקרימטען רוקען. — מוז שוין שוין אויף דעם צווייטן צויענד פון פסח היידער דערשפירען אויף זיך דעם שווערען וואלדען פון ספירה, און א טיפער סוד ליגט פערבארגען אין דעם פעהרעליטעניש—צוואמענהאנג. דוכט זיך, אז איצט האט דער יוד פון גאנצן יאהר דוקא געדארפט האבען פרייהייט, האבען שמחות, ארבייטען אביסעל מיט פרישע פריילינגס-לופט. — און דאך זעהן מיר, ווי כמעט אויף צו להכעים, וועט דער יוד תיכף נאכ'ן ערשטען טאג פון י"ט אריינגעצויגען אין א נייע תקופה פון גורות, פון גורות, פון נישט טארען דאס יענץ א. א. ה.

דער יוד, וועלכער האט א באנצען האלב יאהר אומגעווארען אפגעווארט אויף דעם פסח, אויף דעם יום טוב פון פרייהייט, ווען ער זאל קאנען אויס-גלייכען זיין אויסגעקרימטען רוקען. — מוז שוין שוין אויף דעם צווייטן צויענד פון פסח היידער דערשפירען אויף זיך דעם שווערען וואלדען פון ספירה, און א טיפער סוד ליגט פערבארגען אין דעם פעהרעליטעניש—צוואמענהאנג. דוכט זיך, אז איצט האט דער יוד פון גאנצן יאהר דוקא געדארפט האבען פרייהייט, האבען שמחות, ארבייטען אביסעל מיט פרישע פריילינגס-לופט. — און דאך זעהן מיר, ווי כמעט אויף צו להכעים, וועט דער יוד תיכף נאכ'ן ערשטען טאג פון י"ט אריינגעצויגען אין א נייע תקופה פון גורות, פון גורות, פון נישט טארען דאס יענץ א. א. ה.

דער יוד, וועלכער האט א באנצען האלב יאהר אומגעווארען אפגעווארט אויף דעם פסח, אויף דעם יום טוב פון פרייהייט, ווען ער זאל קאנען אויס-גלייכען זיין אויסגעקרימטען רוקען. — מוז שוין שוין אויף דעם צווייטן צויענד פון פסח היידער דערשפירען אויף זיך דעם שווערען וואלדען פון ספירה, און א טיפער סוד ליגט פערבארגען אין דעם פעהרעליטעניש—צוואמענהאנג. דוכט זיך, אז איצט האט דער יוד פון גאנצן יאהר דוקא געדארפט האבען פרייהייט, האבען שמחות, ארבייטען אביסעל מיט פרישע פריילינגס-לופט. — און דאך זעהן מיר, ווי כמעט אויף צו להכעים, וועט דער יוד תיכף נאכ'ן ערשטען טאג פון י"ט אריינגעצויגען אין א נייע תקופה פון גורות, פון גורות, פון נישט טארען דאס יענץ א. א. ה.

העגעמאניע

(צום יעצטיגען וואהל פלאנטער אין ראדאם*)

האחרית והשלום, אויב פס נהתם זיי
 חירקליך אין דעם, פונען זיי געזען
 זייער בעציהונג צו דער ארגאניזאציע
 וועלכע זיי האבען אין תחלה געפונען
 פאר גויטיג איינצולאזען צום בלשם.
 אנצוקענענדיג זיי אלס אָננעיהענע
 און פּעדייענדיג גרויסהונג צוויי דער
 יודישער גאס, ווען נישט דאָרט עס
 מיט אַרשטפּליטפּרונג און פּירר, זיי
 לען זיי זיך פּעדענקען כל זמן ס'איז
 נאך צייט!

ברוך ניימאז (ב"ן).

שפּאַטיש ציינישע בעציהונג צו אַנ'פּהו-
 ליכט ש'זעסטער-אָרגאניזאציע ווי כּס
 איז דער „מורח" אין דערזעלבער
 צייט, ווען זיי צערטלען און וואָרפּען
 ח'נדלעך צו דעם נישט-יינזליכן אַנדע-
 לאַנער (נישט ווייל ר'איו שפּעקער),
 נעחט שוין איבער יעדע מאָס פּון גע-
 זעלשפּעליכע העפּליכקייט, די דאָזיגע
 העררען דאַרפּען וויפּען, און למען

בני די פּעוהאַנדלונגען פּון דער
 צווייגערזענער קאָנסאַלידאציע און
 פּעראַייניונג פּון אַלע פּירנערליכע
 פּאַרטייען און אָרגאניזאציעס צו די
 יעצטיגע שפּאַרט-ראַט וואָהלען אין
 ראַדאָם וויינט זיך אַרויס זעהר בולט
 די הענעמאָניע און די קאָנסאַטישע טעג-
 דענצען פּון אַ געוויסער פּאַרטיי, וועל-
 כּע וויל אַלע איבעריגע שותפים פּון
 דעם געפּלאַנטען פּעראַייניגען וואָהל-
 בלשם פּנוואָרפען זייערע ביוראָקראַטי-
 שע אנשויאונגען און פּרינציפּען, די
 עפּליכע יחידים, וואָס האָבען פּער-
 האַפט דעם געזעלשאַפּטליכען „אוי-
 בענאָן" אומעטום, צוגעהערנדיג פּאַר
 זיך און פּאַר זייערע „נעטרייע" אַנ-
 הענער כּעמט אַלע אָננעוועהענע אַמ-
 טען פּון פּעליטיש-געזעלשאַפּטליכען
 לעבען אין שטאָרט זענען אַריין אין
 אַזא חפּפּעלעך, און עס דאַכט זיך זיי
 שוין, און זיי זענען עס די איינאיינצי-
 גע פּושלים אין שטאָרט וועמען עס

קען און צוויי פּיעל זענען מיר שוין
 איבערגעקומען, וועלען מיר די לעצטע
 אויך פּמטא איבערקומען.

דעריינען צעהלען אונזער צעל,
 און ווילען מיט אַלע מיטלען בערענ-
 צען, אונזער אישטייגס געזאָגט, מאַכט,
 מאַכען אונז אינשערליך ביי וואָהלען,
 פּערקלענערען אונזער איינפלוס, אונזער
 סאָסיאַליסטיק א. א. וו. און מיר ווידער
 צעהלען אין השּמנ'ען און ווייסען, און
 אונזער אַני פּאַמין איז יושר אין
 צדק, און דעריבער בלייבט די גערעכ-
 טיגקייט אויף אונזער זייט, און אויב
 צנוגע אַלע פּעלקער טקויפּטירט אַ איי-
 שערנאַציאָנאַלע ספּירט מזהר—וועניג
 א יושר'דיגע, — איז זי פּאַר אונז יו-
 דען אַ זעהר נישט קיין גערעכטע,
 אונזער השּמעה אַיז צו גאַרנישט אין
 פּערנלייך מיט די פּערדינסטען וועלכע
 מיר האָבען געווען צוגערע פּעלקער.
 דאָס יודישע פּעלק האָט אין דער שאַצ-
 קאַסער פּון דער אלוועלסליכער קול-
 טור פּיעל מזהר אַרייננעבראַכט ווי
 אַניערע גרויסע פּעלקער, אין דאָך —
 ציילט מען אונז אויף פּיעל, — ביז
 מען טאַרציילט אונז אין גאַנצען,
 ספּירט!

Dr. med.
JÓZEF TENCER
 powrócił
 Choroby uszu, nosa, gardła i płuc
 KADOM, PIŁSUDSKIEGO 14
 przyjmuje od 9 — 10 r i od 5 — 7 p. p.

פּאַר קינעפּטאַרינס און
 פּרויען קראַנקהייטען
 "רַיט אַ"
 פּון די
 דאָקטוירים
 ח. ראַשקעס אין ח. טעמערסאָן שטענא 27, טעלעפּ. 53 53
 ספּעציעל געבויט און איינגעאַרדענט לויט די מאָדערנסטע פּאַדערונגען פּון טעכניק
 און היגענע. שרענג כשריע קיך, ספּעציעלער זאַל פּאַר פּריוואַט-מיליטאַר צייעגרייט
 פּרויען. אינפּאַרמאַציעס און איינשרייבונגען פּון די אַרדינערענדע דאָקטוירים.

די נייעסטע און שעהנסטע
 "טאַפּעטעד"
 אויך צימער-טאַפּעטירונג
 בעדייטענד ביליג, פּערקויפט
 ש. שטיינמאַן
 ראַדאָם, לובלינער 21 №
 ביטע זיך צו ערקוינדיגען

PROSEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
"KOWALSKINA"
 USUWA NAJSILNIEJSZE
 BÓLE GŁOWY
 FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
 AP. KOWALSKI WARSZAWA

UZYWAJ GRANULKI!!
 RUSSYANA!!
 DUSZ...
 WARSZAWA

גאַר באַטקע
 איך מאַך פּעקאנט דאָס באַלד נאָך
 פּכח עפען איך אויף אין גאַר באַטקע
 פּענסיאָנאַט
 אין גרויסען וואַלד אין דער
 וויליע 19 №. דער פּענסיאָנאַט
 איז איינגעאַרדענט מיט די בעסטע
 בעקעמליכקייטען.
 מיט אַכטונג
 אייזענמאַן.

שרמק און פּיין ליגט אין דעם מורא-
 דינען וואָרט און עס גיבט נישט נאָך
 אַזאַ מאַלק אויף דעם גאַנצען ערד
 קוגעל, וועלכען מעג זען אַזוי פּיעל
 געפּעילען ווי אונז, און נאָך אַלעמען
 זענען מיר שוין אַזוי פּיעל געוועהנט
 געוואָרען צו דעם, און דעם מאַכט נישט
 אויף אונז קיין שום אייגנרוק, און מיר
 ווילען האָפען, און דער טעטיגליכער
 זיעג פּון גערעכטיגקייט וועט זיין דאָן.
 ווען די גאַנצע וועלט וועט אויסהערען
 צו ציילען עס וועט אַנפּאַנגען הער-
 שען רי שפּאַך, נישט פּון ציטערען
 נאָר פּון ברודערשאַפט, מענשליכקייט,
 און דער טרויעריגער טאן פּון ספּירט
 וועט פּערשוואַנדען ווערען צווישען די
 הרי חשך, און עס וועט אָנקומען אַ
 צייט פּון שפּחות און פּרייהייט, פּון
 געזאָנג און גערעכטיגקייט, אין דאָן
 וועלען מיר יודען זיין דער שפּעטער
 שפּיין אין דער קרוין פּון דער אַל-
 טענעליכער אויספליד נג.
 מ. גינזבורג.

ODCISKI
 ZGRUBIAŁA...
 USUWA BEZ BÓLU I BEZPOWROTNE
 KLAWIOL
 AP. KOWALSKI WARSZAWA

דאָס אויבערזעמאָנטע אַרטיקל פּון
 פּערהאַלטונגס מיטגליד פּון „מורח" און פּאַרטי-
 צענדער פּון „צעירי מורח" ה' ברוך גימאַן,
 העבען מיר ערהאַלטען נאָך די פּאַריגע האַך, נאָר
 צוליב דעם נישט ערשיינען פּון אונזער ציטונג
 אין וויל-מועד דרוקען מיר עס אין היינטי-
 גען נומער.
 דאָס אויבערזעמאָנטע אַרטיקל פּון
 פּערהאַלטונגס מיטגליד פּון „מורח" און פּאַרטי-
 צענדער פּון „צעירי מורח" ה' ברוך גימאַן,
 העבען מיר ערהאַלטען נאָך די פּאַריגע האַך, נאָר
 צוליב דעם נישט ערשיינען פּון אונזער ציטונג
 אין וויל-מועד דרוקען מיר עס אין היינטי-
 גען נומער.

קעלצער אבטיילונג.

א סוחרים-צוזאמענפאָהר.

די זאָנטסטע טעג קומט פאָר אין קעלץ דער יעהרליכער סוחרים-צוזאמענפאָהר פון דער קעלצער וואָינוואודסט-וואָ. אין צוזאמענפאָהר וועט זיך בעטייליגן דעפוטאט ווישליצקי. דער טאָג פון צוזאמענפאָהר וועט בעזונדערס געמאָלדען ווערען.

זיצונג פון שטאָדט-ראַט.

פאָריגע וואָך איז פאָרגעקומען א אינטערעסאנטע זיצונג פון שטאָדט-ראַט, צווישען אַנדערען איז בעשלאָסען גע-האָרען צו געבען א שטענדיגע עמערי-טור פון 300 זאָטעס א חירט דער פרוי פון טראַגיש אומגעקומענעם פרע-זידענט לוקאשעוויץ.

אַלס מיטגליד פון דער פינאַנס-בו-דשעט-קאָמיטע אויפן אָרט פון ה' הערבאן לעווי, איז בעשטימט געוואָרען ראַטמאַן אַלטער ערליך (ציוניסט).

די אלגעמיינע פערזאמלונג פון די פאָלקס-באַנק.

פאָריגען דאָנערשטאָג, איז אין קינא "פאָלאַס" פאָרגעקומען די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון די פאָלקס-באַנק (באַנק ל'וואָדי). אין דער פער-זאמלונג האָט זיך בעטייליגט דער דע-לעגאַט פון וואַרשעווער רעוויזיאָנס-פערבאַנד ה' מיכעלזאָהן.

א נײַער „שוחט“ אין קעלץ.

פאָריגער וואָך האָט דער מאַגיס-טראַט-בעאַמטער ה' אמבראזעוויץ, גע-כאַפט א געוויסען זעליג לאַטאַש (ווע-סאַלע 14). וואָס האָט אַליין מיט א מע-סער געשחטען א קאַלב. ה' אמבראַ-זעוויץ האָט וועגען דעם מודיע געווען דער קהלה, וועלכע האָט צוזאמענגערופ-ען א דריגענדע זיצונג פון דער כשרות-קאָמיטע, נאָר קיין ענטגלייטיגער בעשלוס איז נאָך פאָרלייפּיג נישט אַנגענומען געוואָרען.

א יודישער בעקער פערקויפט חמץ אין פּסח.

אחרון של פּסח 11 א זיגער פריה האָט דער היגער בעקער א. 5. פינקו-סעוויץ, (קאָזשא 4) פערקויפט 2 זעק ברויט. די אויפגענונג אין שטאָדט איז געווען זעהר גרויס. דער ראַבינאַט טהוט זיך מיט דעם ענין בעשעפטיגען און וועט וועגען דעם סקאַנדאַליזען פאל

ארויסגעבען א געהעריגען פּסק.

די אלגעמיינע פערזאמלונג פון די סוחרים-באַנק.

פאָריגע וואָך איז אין לאָקאַל פון דער קהלה פאָרגעקומען די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער סוחרים-באַנק (באַנק-קופיעצקי).

די בעקעפטיגונג פון די יודישע זעלנער און ארעסטירטע אין פּסח.

די געזעלשאַפט „עזרה לצבא“, וועל-כע עקזיסטירט שוין פיעל יאהרען האָט ווי יעדעס יאהר אויך דאָס יאהר איי-געאַרדענט א קוך פאָר די יודישע זעלנער און פּריזאָנט ארעסטירטע.

א דאַנק דעם, וואָס די יודישע גמ-יניע האָט סובסידירט א געהעריגע סומע ווי אויך די סימפּאטיע וואָס די געזעל-שאַפט האָט ערוואָרבען ביי די יודישע ברייטע מאַסען, איז די קיך אדורכגע-פיהרט געוואָרען מוסטערהאַפט. די זעל-נער אין א צאָהל פון עטליכע זעכציג פערזאָן האָבען בעקומען גוט עסען.

א בעזונדערן דאַנק קומט די אָנפיה-רער ה'ה: יאַשקע פישמאַן. דעם פרע-זעס ה. קאַמינער, דעם פּערוואַלטער ראַבינאַבין און סעקרעטאַר מיכל ראַפאַ-פאָרט (בן הרב דפה שליטא), וועלכע האָבען געאַרבייט אונערמירליך אדורף-צופיהרען די קוך-אַקציע.

בעריכטיגונג.

אין צוזאמענהאַנג מיט דעם נאַטיץ אין „ראַדאָמער קעלצער לעבען“ № 15 וועגען די 20-דיגע גראַשענס וואָס מכלומרשט אלע קעלצער בענק זאָלען נעמען פאר אויפהאַלטען א וועקסיאָ, א טאָג אָדער צוויי, האָבען מיר דעם כבוד מודיע צו זיין, דאָס אין אונזער באַנק ווערט פאר אויפהאַלטען א וועק-סיף גאָר נישט געפאָדערט. און אויף די ביטטע פון דעם אויסשטעלער ווערט דאָס וועקסעל אויפגעוואַלטען ביז דעם ענדגילטיגטען טערמין אָהן שום אַב-צאָהל.

מיט אַכטונג

די פּערוואַלטונג פון דער קעלצער דיסקאַנטע באַנק אין קעלץ.

פון דער קאָאָפּעראַטיווער בעוועגונג.

זונטאָג דעם 10.4 איז אין לעמבערג פאָרגעקומען א צוזאמענפאָהר פון אלע קאָאָפּעראַטיווע בענק און האַנדעלס-

קאָאָפּעראַטיווען וואָס זענען אָנגעשלאָ-שלאָסן אין לעמבערגער רעווי-פערבאַנד. אויפן צוזאמענפאָהר זענען געוועזען פּערטרעטען אַניערך פון 100 קאָאָפּערא-

טיווען פון פּערשידענע שטעט. פון קעלץ זענען געוועזען ה'ה: ח. וויינריב פון דער קעלצער דיסקאַנטע באַנק, ה' מאַשקאוויץ פון די ספּולדזעצע בענק האַנדלאָווע פון קעלץ און יענד-זשיעו און ה' יעקב סירבאַרו פון די בענק קופיעצקי יענדזשיעו און באַנק דיסקאַנטאַ, חמיעלניק.

די פּייערונגען אין „מזרחי“.

צוליב דעם 25 יעהריגען יובילעאום פון „מזרחי“ איז דעם שביעי של פּסח, פאָרגעקומען אין לאָקאַל פון מזרחי א קאַלעקטיווער רעפּעראַט וועגען בעדיי-טונג פון יובילעאום.

די רעפּעראַטען פון ה' קראַקויער.

די לעצטע 2 טעג פּסח, איז איז לאָ-קאַל פון סוחרים פּעראַיין פאָרגעקומען 2 רעפּעראַטען פון ה' קראַקויער. 1 רעפּעראַט אויף העברעאיש און דער צווייטער אויף יודיש. דעם העברעאיש-שען רעפּעראַט, האָבען בעזוכט א קלע-נערער צאָהל מענשען, נאָר דערפאר זענען געקומען די יחידי סגילה פון די קעלצער נאַציאָנאַלער אינטעליגענץ און העברעאישער משפּחה, דאָגעגען דער צווייטער רעפּעראַט וועגען אטא ווייני-גער האָט צוגעצויגען א זעהר ריזיגען עולם, אזוי, אז פיעל מענשען זענען אָוועק אָהן בילעטען.

א קאָמוניקאַט פון די קעלצער מענער-גימנאַזיע.

די דירעקציע פון די גימנאַזיע האָט בעשלאָסען, מיטן הסכּט פון שול קאָ-מיטע ביי די פּערוואַלטונג איינצואַרד-נען א רייע פאָרלעזונגען און רעפּע-ראַטען, וועלכע וועלען אָפּגעהאַלטען ווערען יעדען שבת דורך די פּראָפּעסאָ-רען פון די גימנאַזיע.

אין נאָהנטען שבת, דעם 30 ד. מ. וועט פאָרקומען אַנאַינהאַלטסרייכע פאָר-לעזונג פון פּראָפּעסאָר ה' גרויבאַרד א. ד' ס. „דאָס לעבען און שאַפען פון בריך שפינאָזאַ“.

די פּרעלעקציעס, וועלכע וועלען גע-ווידמעט זיין דער יודישער היסטאָריע בפרט און אַלערליי געביעטען פון ווי סענטאַפּט בכלל, דאַרפען אַרויסרופען

גרויס פּעראַינטערעסירונג ביי די שול-יוגענד ווי אויך ביי די ברייטערע שיכ-טען פון די יודישע בעפעלקערונג, שא-פענדיג זיי דאַמיט א גרויסען גייסטיגען גענוס.

פון „קרן-היסוד“ אין קעלץ.

דער אַרטיגער „קרן-היסוד“ קאַמי-טעט איז מודיע די יודישע בעפעלקע-רונג אין קעלץ, אז אין די נעכסטע טעג הויבט ער אָן אדורכצופיהרען מיט דער בעטייליגונג פון דעלעגירטע פון דער קרן-היסוד-צענטראַלע אין פּוילן. די היי-יעהריגע אַקציע לטובת דעם קרן-היסוד און ער פאָדערט אויף די יודישע בעפעלקערונג צו בעציהען זיך צו דער אַקציע, ענטשפּרעכענד צו דעד-לאָגע אין ארץ-ישראל מיט דער געהע-ריגער פּערשטענדניש.

גלייכצייטיג איז ער נאָך מודיע, אז אין צוזאמענהאַנג מיטן בריעף פון דער חויפט-ביורא פון קרן-היסוד אין ירו-שלים, טרעט ער צו אין די אַקציע-טעג פּערווירקליכען די רעזאָלוציע פון 14-טן ציוניסטישען קאָנגרעס און פון אַקציע-נס-קאַמיטעט פון זיין לעצטער זיצונג. די רעזאָלוציע לויטעט:

„דער אַקציע-נס-קאַמיטעט פאָדערט אויף די ציוניסטישע עקזעקוטיווע, זי זאָל פּערווירקליכען די רעזאָלוציע פון קאָנגרעס, לויט וועלכער קיין ציוניסט טאָר נישט פּערנעהמען קיין שום עה-רען-אַמט אין דער אַראַגיאָנאַציע, אָדער אין איהרע אינסטיטוציעס, אויב ער האָט נישט ערפילט זיין חוב פארן קרן-היסוד אין דער געהעריגער מאָס“.

רשימה פון די מנדבים אויף בדק-הבית (רעמאָנטירען די שטאָדט-שוהל). רשימה № 4

(פון שבת פרשת מצורע).
יוזעף זילבערשטיין 36 זל. שמואל פינקעלמאַן 25 זל. הירשל זילבערשטיין 18 זל. יעקיל אַשראָוויץ 18. וואָלף לייב מידלאָרזש 18 זל. שלום חתן כ. זילבערשטיין 10 זל. און שמעון עלפ-גאט 5 זל.

בעריכטיגונג.

אין דער נאַטיץ „גאולת-הארץ-קייט“ אינס פאָרלעצטען נומער איז אריינגעפאַלען א טעות: דער ה. קירשענבוים רופט אריינס ניט פרוי מאַשקאוויטש נאָר פרוי כ. קאַטשקאוויטש.

א הארציגען ברכה מול-טוב האונטען מיר דער פאמיליע ראזענבערג פון זייער זון ניקוש מיט פרי' דארא ראזענבערג פון ראדאם. יצחק קל'מאן עט פרוי און קינדער, קעלץ.

Dora Rozenberżanka Nikodem Rawicki Radom St. praw. Kielce. **ZARĘCZENI** w Kwietniu 1927 r.

Z delekij obczyzny ślemy serdeczne życzenia z okazji zaręczyn siostry naszej Dory Rozenberżanki z p. Nikodemem Rawickim. FELA I MENDEL. Toulouse w Kwietniu 1927 r.

Z okazji zaręczyn przyjaciela naszego Nika Rawickiego — Kielce z p. Dorką Rozenberg — Radom życzymy dużo szczęścia. Aniek Müntz Beniek Holcman

Z okazji zaręczyn przyjaciela mego Nikodema Rawickiego z p. Dorką Rozenberżanką z Radomia życzy szczęścia Beniek Klajman Kielce.

Z okazji zaręczyn kolegi mego Nikodema Rawickiego z p. Dorką Rozenberżanką z Radomia wiele szczęścia życzy M Rubinsztajn, Kielce.

Z intencji zaręczyn p. Dory Rozenberżanki z p. Nikodem Rawickim serdeczne życzenia składa Rodzina Senator

Z intencji zaręczyn p. Dory Rozenberżanki z p. Nikodemem Rawickim zasyłają serdeczne życzenia Frydmanowie.

Z intencji zaręczyn p. Dory Rozenberżanki z p. Nikodemem Rawickim serdeczne życzenia beztrudnej przyszłości zasyła Eljaszostwo Frajdas

Z intencji zaręczyn p. Dory Rozenberżanki z p. Nikodem Rawickim wiele szczęścia na nowej drodze życia życzy Rodzina B. Zajdenweber.

צו דער פערלאפונג פון פרי' דארא ראזענבערג מיט זיין ראזענבערג ווינשען די עלטערען פיל נחת און דעם יונגען פארא א גליקליכע צוקונפט. מענדיל דאווידזאן און פרוי.

Niech się żywot Twój szczęściem przeroczem przeplata Miłości Twej kwiatem przecudnym—żyj długie lata ku zaręczynom Dory Rozenberżanki z p. Nikodemem Rawickim Gućia, Madzia, Ewa i Estera.

א הערצליכען מול-טוב ווינשען מיר דער פאמיליע האקמאן צום פערלאפונג פון זייער טאכטער רחל'ע מיט הערן פראמניצקי אויס קינצק. חיים קארמאן עט פרוי.

Z intencji zaręczyn p. Racheii Hochmanównej z p. Abramem Promnickim wiele szczęścia młodej parze na nowej placówce życia oraz słodkiej pociechy rodzicom życzą brat i siostry ZELIGER.

מירן חבר און גוטען פרוינד בנימין האקמאן עט פרוי צו דער פערלאפונג פון אייער ליבע טאכטער רחל מיט הערן אברהם פראמניצקי ווינשען איך א הערצליכען מול טוב און החן כלה א גליקליכע צוקונפט. יעקב ווינגארט עט פאמיליע.

Pannie Dorze Rozenberżance z intencji jej zaręczyn z panem Nikodemem Rawickim wiele szczęścia życzy Rodzina FRIED.

די פערזאנלעכע פון דער יודישער טורן-און-כפארט געזעלשאפט, בר = כוכב א' אין ראדאם. מאכט בעקאנט איהרע מיטגלידער, דאס שבת דעם 30 קוועטען 1927 אום 3 נ. מ. וועט אין ראדאם פון היגען סוהרים-פערראין (לובלינער 18). פארקומען א יעהרליכע אלגעמיינע פערזאנלעכע פון דער געזעלשאפט מיט פאלגענדען טאג-ארדנונג: (1) ערעפונג און וואהלען פון א פרעזידענט פון דער אלגעמיינער פערזאנלעכע, (2) פארלעזען דעם פראטאקאל פון דער לעצטער אלגעמיינער פערזאנלעכע, (3) קאכע בעריכט, (4) בעריכט פון דער טעטיגקייט, (5) בעריכט פון דער רע-וויזאנס-קאמיסיע, (6) בעריכט פון דער כפארט-קאמיסיע, (7) וואהלען פון א פרעזידענט, (8) וואהלען פון א רעוויזאנס-קאמיסיע, (9) וואהלען פון א ספארט-קאמיסיע, (10) וואהלען פון א עהרען-געריכט, (11) פרייע פארשדאגען. זעט פארקאנטע אינלאדונגען זענען צו דער געהארגער צייט צו די מיטגלידער בעזונדער צוגעשיקט געווען.

Prezesowi naszemu Panu SAMUELOWI ROZENBERGOWI z okazji zaręczyn córki Jego Dory z Panem Nikodemem Rawickim Kielce składa serdeczne życzenia Sekcja branży Manufakturalnej w RADOMIU.

דאס איז א גוטע ישיבה, תורת היים אין ראדאם זוקט אויס דעם הי' שמשון גוטמאן זיין איינגעסטען דאנק פאר די איינגעליגע נדבה פון 100 זל. לטובת דער ישיבה. זכות החזקת התורה תעמוד לו להתברך בכ"ט. דער ישיבה-קאמיטעט.

Obwieszczenie. Niniejszem podaje się do wiadomości osób zainteresowanych, że Magistrat m. Radomia czyni starania w Banku Gospodarstwa Krajowego o uzyskanie kredytu na budowę prywatnych domów murowanych mieszkalnych. Właściciele placów, którzy zamierzają budować domy mieszkalne murowane, zechcą zgłaszać się do Wydziału Budownictwa Magistratu, gdzie otrzymają niezbędne w sprawie zaciągnięcia pożyczki informacje. Magistrat.

OBWIESZCZENIE. Magistrat m. Radomia ogłasza przetarg na zabrukowanie ulic Żelaznej i Świeżej. Termin składania ofert — do dnia 29 kwietnia 1927 r., godzina 13. O bliższych szczegółach przetargu można się poinformować w Wydziale Budownictwa Magistratu. Magistrat.

לרגלי ארוסת שארתי מרת רחל הכמן עם בחיר לבנה אברהם פרומניצקי קינצק. מאחל אני להם שיכנו את ביתם בהצלחה. חיים יחיאל פינקעלשטיין. לרגלי ארוסת ש' יודתנו האהובה רחל הוכמן עם מר אברהם פרומניצקי מקונסק קשר מוצלח ועתיד מזהיר מאחלת אחיות קפ"ה א. גרינבוים, ח. בלס.

וואס הערט זיך אין ראדאם.

ZAWIADOMIENIE.

Wobec zaszłej kradzieży w jednej z pralni chemicznych, a dzięki temu na skutek licznych nieporozumień i słusznego zaniepokojenia ze strony Sz. Klientelji, spieszmy donieść Sz. Publiczności, iż kradzież powyższa miała miejsce w nowozałożonej pralni p. Cychnera ul. Spacerowa, a nie w farbiarni i pralni chemicznej **O. R. HEMPEL**, bo się zaś tyczy dozeru w pralni naszej to ten jest bez zarzutu, czego najlepszym dowodem jest chociażby fakt, iż w ciągu pięćdziesięcioletniego swego istnienia nigdy nie było w stosunku do firmy naszej najmniejszego powodu do reklamacji ze strony Sz. Klientelji w sprawie czy to samiany, czy zagubienia oddanych do farbowania lub też chemicznego prania garderoby, materiałów i t. p., natomiast zawsze spotykaliśmy się z uznaniem i pełnym zadowoleniem naszej Klientelji.

Pozostajemy z poważaniem

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna O. R. HEMPEL w Radomiu.

Fabryka — Stare-Miasto № 5

Filje: Stare-Miasto № 2, Lubelska Nr. 37

פערניג זיך, און די אויפזיכט איבער די שטאדטישע פלומפלעך וועט איבער-געגעבן ווערן אינוואלידען, וועלכע וועלען בעקומען 2% פון דער פנסה, וואס וועט איינגעליסטן פארן וואסער, האט די רעדאקציע, ראדאמזר-קעלצער לעבעזן דעלעגירט איהרען א מיט-ארבייטער צום אינזשיניער פון די דער-מאנטע קאנאליזאציע-אבטיילונג, וועל-כער האט אויפגעקוקט געמאכט, און דערצו דארף אויך צוגעלעזען ווערן יודישע אינוואלידען, דער אינזשיניער האט דאס אין אכט גענומען און פער-שפראכען, און 5 יודישע אינוואלידען וועלען זיי די דעזיגע ברונעמ'ס בער-בעשעפטיגט ווערן און די, וואס ווע-לען דאס איבערגעבען, זאלען אריינ-טראגען צעכערטען אין דער דערמאנ-טער קאנאליזאציע אבטיילונג.

פון ספארט-פעלד.

היינטיגען יום טוב גיין מיטן צנהויב פון ספארט-פעלדן געשפילט געווארען אייסיץ היגען ספארט-פלאץ פון ד. ק. פ. (אלטער גארטען) פלעגנדיגע מעשען. „בר-כוכבא“ — „השחר“ 1:2 שבת דעם 16 טן קויעטשען איז פאר-געקומען א מעש צווישען די אוי-בענדערמאנטע קלובען און זיך געענ-דיגט מיט א רעזולטאט פון 1:2 לטובת „בר-כוכבא“

„בר-כוכבא“ — ר. ק. פ. 2:1

זונטאג דעם 18 טן קויעטשען איז פארגעקומען א פריינדשאפט מעש צווישען די אויבענדערמאנטע קלובען און זיך געענדיגט מיט א גלויבצענדיג שפילען פון „בר-כוכבא“ 2:1 לטובת ר. ק. פ.

היינטיגע אבטיילונגען פון דער דירעק-ציע פון די באהן-ווארשטאטן. ס'איז אויך מעגליך, און קיין דאדאס זאל אי-בערגעברענגען ווערן אבטיילונגען פון דער דירעקציע אין קעלך. די דעלעגאציע האט נאך פונקט-וועגען נישט רעזיגנירט און לייגט נאך האטונגען, און די באהן-דירעקציע זאל פערלייבען אין ראדאם.

פראדוקטען פון ערשטען געברויך בעדייטענד געשטיגען. צוליב דעם לאזט זיך שוין אגאנצע וואך פיה-לען א מאנגעל אין ברויט.

אין משך פון היינטיגע וואך זענען די פרייען אויף פראדוקטען פון ער-שטען געברויך בעדייטענד געשטיגען. צווישן דעם לאזט זיך אגאנצע וואך פיהלען א נרויסער מאנגעל אין ברויט. די סבה איז, וואס צוליב דער פרייען-שטייערונג אויף תבואה, פערלאנגען די בעקער'ס מ'זאל זיי ערלייבען צו העכערען די פרייען אויפן ברויט, דער-וויל פעהלט אויס ברויט און דער עילם האט נאך קיין חמץ נישט געגעפען א גאנצע וואך, האטש נאך סבה איז שוין א שיינע פאר טעג, אחוץ ברויט איז בעדייטענד פיער געווארען פלייש, ווארשט און קארטאפעל.

יודישע אינוואלידען דארפען אג-געבען אפערטען אויף צובעקומען די שטאדטישע פלומפלעך.

די קאנאליזאציע-אבטיילונג ביים מאניסטראט האט איינגעקארדענט אין שטאדט בערך 15 ברוינעמ'ס פארן נאך און דעם בעקוועמליכקייט פון אלע איינוואחנער. פאר יעדען קובעל וואר-פער איז די פרייע 2 גראשען. דערווי-

ווי האלט עס מיטן בלאק פון פערמאניגטען וואהל-קאמיטעט?

ווי בעזויסט, איז אין צוזעצונגען מיט די וואהלען צום שטאדט-ראט, גע-שלאסען געווארען א טעכנישער בלאק צווישען די פאלגנדע פארטייען: פארטאקאטישע פארטייען, אונדער-ציוניסטישע פארטייען, מורח, האנדווער-קער-קלוב און סוהים-פארטייען. אלע פאראגען האבען בעהאנדעט פרייגעלעזט דעם ערשטען אויסרוף און זיך אונטער-געשריבן אלס דער פערמאניגטער וואהל-קאמיטעט, פון וואס עס איז טאקע גע-וויסט געווארען וועגען דעם געשע-ענעם בלאק, די פערמאניגטען האט גע-בעהאלטען און לאזט, ביי מ'איז נישט צוגעטרעטען צו פערטיילען די מאנדע-טען, ווען ס'איז געקומען צו דער חלוקה איז צעשטענען א נרויסע חלוקי דעות און יעדער פון די צדדים האט געוואלט וועס מעהר קאנדידאטען זאל ע-היך דעם פערלאנגט צו פריירירן אויף די פרייערדיגסטע פלעצער אויף דער וואהל-ליסטע. ס'זענען געשיהרט געווא-רען אונטערהאנדלונגען אין רעזולטאט פון וועלכע דער האנדווערקער-קלוב האט זיך רער ערשטער אפגעטיילט פון בלאק, נישט קענענדיג מסכים זיין אויף דער פארגעשטעלטע קאנדידאציע. דאס זעלבס איז דערנאך געשעהן מיט די אונדער-פארשטעלער, אויף דער מאנ-טאגדיגער זיצונג אין גמינע צווישען די בלאקטישע, האבען די ארטאדאקסי-שע דעלעגאטען ערקלערט, און זיי זע-נען געשיקט פון סחם האירישע יודען, וועלכע האבען אויף זייער'ס א פער-זאמלונג אן „עורה“ דעם זעלבס טאג, אונטערגעגען, און אין שטאדט-ראט מוזען זיי איבערדינט האבען פארטרעטער פלעס ראטעבער, צוויי חסידישע יו-דען, און זיי די איבריגע דעלעגאטען געמענדיג אין בעטראכט, און אין און פאל וואלט דער מורח נישט געהאט קיין איין מאנדעט, האבען דערויף נישט געוואלט איינגעהן, האבען די פארטאקאטישע דעלעגאטען פערלאזט די זיצונג, ערקלערענדיג, און זיי ריי-טען זיך אפ פון בלאק.

א עקסטרא דעלעגאציע געפאקערן צום באהן-מיניסטער זיך משתדל זיין, און די באהן-דירעקציע זאל בלייבען אין ראדאם.

די טאג איז קיין ווארשא געפאקערן צום באהן-מיניסטער, ה' ראטאצקי, א היגע דעלעגאציע אין דער אגנעלענע-חייט וועגען איבערפירונג די ראדאמזר באהן-דירעקציע קיין כעלם. דער צו-זאמענשטעל פון דער דעלעגאציע האט זיך געבילדעט פון פאלגנדע פערזא-נען: שטאדט-פארעוידענס ה' מיכאלסקי, פירענס פון פוילישען פוהרים-פארטייען ה' ווערשביצקי, דעצוטאטען ליטוואן-אין מענדריס, ווי אויך דער יוריס-קאנסול פון היגען מאניסטראט ה' ווי-פאצקי. די דעלעגאציע האט אויסגע-זאם געמאכט דעם מיניסטער, און מיטן איבערשראגען די דירעקציע קיין חעלם ווערט ראדאם אפגעטוהן א עהלה, ווייל מיטן אויפקעממען און וויכטיגע מלוכה-שע אינסטיטוציע, ווערט ראדאם פער-וואנדעלט אין א קלענערע פרייעוואר-שטאדט, אין דער צייט, האט ראדאם איז אין די אלטע צייטען געווען די הויפט-שטאדט פון דער גאנצער אומג-גענד, אין דער צייט פון דער רוסישע אקאזאציע איז ראדאם געווען א ו-צערניאלע שטאדט, און יעצט האט ראדאם נישט די זכיה צו זיין די וואוינאוור-סטאט-שטאדט — האטש זי האט דערצו מעהר רעכט און בעריגונגען ווי קעלך. די דעלעגאציע האט דעריבער פער-לאנגט, און פ'זאל האטש וועניגסטענס פערבלייבען די באהן-דירעקציע, דער ענטפער, וואס דער מיניסטער האט געגעבען דער דעלעגאציע, איז געווען, און דאס איבערשראגען די דירעקציע קיין חעלם איז א געשעהנער פאקט, אונטערגעגען דורך מיניסטער-יאס און און דאס איבערשראגען זאל אויס-געשיהרט ווערן ביזן 1929. אין רא-דאם זאלען ווארשיינדליך פערבלייבען

אויסערגעוועהנליכע אלגעמיינע מיטגלידער-פערוואלונג פון „טעז“... שבת, דען 30-טען פינקטליך 8 א זיגער אונזער קומט פאר אין אייגענעם האקאל פון „טעז“ (דלוגא 24) א אוי-סערגעוועהנליכע אלגעמיינע מיטגלידער-פערוואלונג. אין פאר פון נישט קומען די נויטיגע צעהל מיטגלידער, וועט די פער-זאמלונג פארקומען דעם זעלבען אונזער (9 א זיגער) און וועט זיין גילטיג ביי יעדער צעהל מיטגלידער.

אויפקלערונג

אין אונזער נאטיק פון ערב יו"ט-נומער, וואו מיר האבען איבערגעגעבען דאס די גמינע האט ערהאלטען פון די ראדאמער לאנדס-לייט אין אמעריקא, 1700 דאלאר פאר נויטבעדערפטיגע אויף פסח, האבען מיר מיט דעם אויסדרוק „אז דאס אפהאלטען פון בעקאנט צימא-כען דערפון דער עפעטליכקייט, ער-קלערט זיך אפשר דערמיט, וואס די גמינע האלט פאר בעסער און געוואונ-שענער צו האלטען דאס בסוד — נישט געהאט קיין שום טענדענץ צו-ווארפען אפילו דעם מינדעסטען שאטען פון חשד וואס שייך עהרליכקייט. אין דעם ווארט „בסוד“ איז נישט געווען פערבעהאלטען אפילו א רמז פון וועל-כען ס'איז פאטאלען סוד, ס'איז פשוט געמיינט געווארען, אז די גמינע ווע-לענדיג אויסמידען א גרויסען געדראנג און דאס שטורמען די קהלה פון ארי-מלייט, האט גערעכנט פאר געוואונשענער נישט צומאכען דערפון א פרסום, איינארד-נענדיג די פסח-אקציע בעסער אויף א שטייען אין בעשיידענעם אופן, אין נאטיק ווערט בפירוש געזאגט, אז א טייל פון די 1700 דאלאר האט די גמי-נע געגעבען דער „עזרה“ און די רעשט האט זי בעשטימט אויף מתן בסתר. אין אזא פאל קען שוין במילא קיין רייד נישט פון וועלכען ס'איז פערדאכט, די דראהונגען מיט פאראנאמען און אר-טיקלען פון שראף-קאדעקס איז געווען א טרהה יתירה, איבריגענט פאסט דאס

גיכער פאר עמיצען אנדערש... נישט פאר א פארזינדען פון א גע-וועהלע קהלה, וועלכער פרעטענדרט אויף... דעמאקראטישקייט, טאקט און לפנים משורת הדין.

פון די פאך-קורסען

די אנפיהרערשאפט פון די פאך-קורסען בעט אונז בעקאנט צומאכען, אז די נארמאלע איינשרייבונגען אויף די פאך-קורסען, נאך די פסח'דיגע פער-יען, האבען זיך ווידער אנגעהויבען דעם פערגאנגענעם דינסטאג, דעם 26-טען ה. ח. אין די געוועהנליכע שעהען, גלייכצייטיג ווערען די מייסטערס גע-בעטען צו ערמעגליכען זייערע לעהרען-יונגלעך רעגולארעס צו בעזוכען די פאך-קורסען.

א ראדאמער יוד א ערפינדער פון א הידראלישען פערטאמאפיל

דער היגער מעכאניק פסח גיסער (שפאציר-גאט № 4) האט ערפינדען א מיטעל, וואס קען דיענען אלס טרייב-קראפט און ברענגען אין בעוועגונג אויטאס, אראפלאפען, באהנען און פער-שידענע מעכאנישע מאשינען, וועלכע זאלען נישט ברויכען אין זייער בע-טרייב בענוצען קיין שום ברען-שטאף, ווי גאס, בענדזין, קוילען, זיין מיטעל ברענגט די אלע מאשין-אפאראטען אין בעטרייב אויפן גרינסטען און בעק-וועמליכסטען אופן, ה' גיסער ארבייט ביי זיין דאזיגער ערפינדונג שוין 12 יאהר, לעצטענס האט ער זיין ערפינד-ונג פערפאלקאמט און ער האט בדעה מיט זיין ענטדעקונגס-פלאן צו ווענדען זיך צו גרויסע אינזשיניערען און טעכ-ניקער אין ווארשא, וועלכע זאלען אויס-ברובירען זיין ערפינדונג דורך פערשי-דענע עקספערימענטען.

וואהל-מיטינגען

ח"מ פסח זענען איינגעארדענט גע-ווארען וואהל-מיטינגען דורך די פאר-טייען פועלי ציון, בונד, האנדווערקער-קלוב און ציוניסטישע ארגאניזאציע. אויפן פועל ציוניסטישען מיטינג איז „קארטא“ איז געווען א גרויסער עולם

און ס'זענען ארויסגעטרעטען מיט רע-דעס פארטיי-חברים, פון לאדז אוו וואר-שא, אויפן מיטינג האט אויך גענומען א ווארט א פארשטעהער פון „בונד“ אין ביידע פארטייען האבען געפיהרט זייערע השבונות אויפן ברייטען שטיי-גער, ס'איז ענטשטאנען א גרויסער טו-מעל, אזוי אז ס'איז שווער געווען אנצו-נעמען א רעזאלוציע, דער מיטינג אין ציון, ארג, איז אויך נישט פרי געווען פון שטורמישע מאמענטען, צוליב דעם וואס איז ענטשטאנען א שארפער חלוקי דעות בנוגע די קאנדידירענדע ראטמע-נער אויף דער וואהל-ליסטע, היינטיגען שבת בייטאג ארדענט איין דער „בונד“ א מיטינג אין „קארטא“, עס וועלען רעדען פרוי שפירא, ראטנאן אין לוב-לינער שט. ראט, ווי אויך א. זיבערט ראטמאן פון ווארשא ווער שט. ראט, ווי מען גיעט איבער זאל דער פערטייג-טער וואהל-קאמיטעט היינטיגען שבת צונאכט איינארדנען א מיטינג אין „קארטא“.

דעלעגאציע פון סוחרים-פעראיין אין ווארשא

צוליב דעם, וואס דאס אויסמעסטען דעם אומוואקס-שטייער פאר'ן יאהר 1926 איז דורך דער שאצונגס-קאמיטע פער-צווייפאכט און אין פיל פאלען זאגאר פערדרייפאכט געווארען אין פערגלייך מיט'ן יאהר 1925, איז היינטיגע וואך געפאהרען קיין ווארשא אין דער סוח-רים-צענטראלע, א דעלעגאציע פון סוחרים-פעראיין, וואס איז בעשטאנן פון ה"ה: ג. זיגמאן, קאראווער, פ. פרענקעל, די דעלעגאציע האט קאנפערירט מיט דעפוטאט ווישליצקי, סענאטאר טרוסקער און פארשטעהער פון דער ווארשא ווער צענטראלע, און אויפגעקוזאם געמאכט, דאס צוליב דעם גרויסען שטייער שטעהט פאר הונדערטער סוחרים רי-אינירט צווערען, די דעלעגאציע האט אין איהר מעמאריאל אנגעוויזען, אז אלס מעסטער פון אומוואקס-שטייער פאר'ן יאהר 1926 בעדארפט גענומען ווערען נאך דער שטייער פון אנדערען האל-פען יאהר 1925, לויט וועלכען דער אומוואקס קען אין בעסטען פאל פערדא-פעלט ווערען, א חוץ דער דעלעגאציע

זענען געקומען 13 ראדאמער סוחרים, וועלכע האבען בעווידער קאנפערירט מיט דעם ווישליצקי א. א. פארשטעהער אויפווייזענדיג דעם עקאנאמיש-קריטי-שען מצב, אין וועלכען זיי גענומען זיך, קיין ווארשא זענען א חוץ דער ראדאמער דעלעגאציע געקומען א ריי-הע דעלעגאציעס פון דער פראווינק אינטערווענירען וועגען זעלבען ענין, די ווארשא ווער צענטראלע, בעקענע-ריג זיך מיט די לאגע, האט אין די פערזאנען פון דעם ווישליצקי, אינוש, זיידענמאן און אדוו, קאלוסקי צומאך-נענס בעזוכט דעם פינאנץ-מיניסטער, וועלכע האט פערשפראכען גינטיג צו ערלעדיגען אלע פאסטולאטען, וועלכע זענען ארומגערעדט געווארען און די פארגעשטעלטע מעמאריאלען.

פון „מנחמי אבליים“

פרייטאג חול המועד פסח איז פאר-געקומען א בלימעל-פערקויף פון די געז-„מנחמי-אבליים“, עס איז געזאמעלט גע-ווארען ס"ה 427 ז.י. מיט 76 גר. געזאמעלט האבען: פריי קירשענבוים מאני מיט ה' אלס-מאן חיים (דאס פארל האט געשלאגען דעם רעקארד), פריי פליישער גאלדע מיט פריי פערדמאן עדויע, פריי יולי רוזשע מיט פריי ליטוואק רוזשע, ה' זייד-מאן ישראל מיט ה' מילמאן יעקב שמואל, פריי שווארצמאן חנה מיט ה' ווערבער מאניס, ה' פלאמענבוים אפרים מיט ה' סאדקאווסקי אשר זעליק, ה' גוטמאן משה מיט ה' לאנדאן מרדכי, פריי בליי-וואס רהל מיט ה' שערמאן ישראל, פריי ווייצמאן פאליע מיט פריי שלימאאוויטש בראניע, פריי בירענבוים פעריל מיט פריי ווייטבארד מאניע, פריי שטיינבערג רעגינע מיט פריי שניידערזאן, פריי פינקעלשטיין בעלי מיט ה' האכבוים בע-ריל, ה' ראבסקי נחמי, מיט ה' גאלד-שטיין אברהם. די פערוואלונג דאנקט די אלע זאמי-לער און האפענדיג ווייטער אין די וויכ-טיגע געז. נישט צו פערגעסען, געז, „מנחמי אבליים“, פרייע: אביש בירענבוים וויצע: איטשע פישמאן פערוו-מיטגליד סעק: מיכל ריכטמאן.

CZEKOLADA
TABLICZKOWA
GORZKA
G. G. LARDELLI
Z
miejsca
każdego przekonania.

Magistrat m. Radomia
poszukuje dzierżawców na 20 studziennych publicznych wodociągowych.
Pierwszeństwo mają inwalidzi wojenni i ułomni bezrobotni.
Zgłaszać się do Wydziału Kanalizacji i Wodociągów, Lubelska — Łaźnia Miejska.
Prezydent miasta: Jan Michalski.
Inspektor Rob. Kanal. i Wodociągów inżynier: I. Szczepański.